

פרשת שבוע

תנועת הקיבוץ הדתי

כ"א בכסלו תשע"ז, 21.12.2016

גיליון מס' 539

פרשת וישב

בין חיה רעה, לאנושיות*

מאת נעם פרינס, בית רימון

על הפסוק "וַיִּפְרָה וַיֵּאמֶר כְּתָנֶת בְּנֵי חַיָּה רָעָה אֲכַלְתֶּהוּ" (לז, לג) אומר רש"י: נצנצה בו רוח הקודש, סופו שהתגרתה בו אשת פוטיפר.

בעולם החי אין בחירה גם לחיית הטרף וגם לנטרף – ההישרדות מחייבת. ביציאה אל העולם האמיתי יוסף נטרף. כך היא דרכו של הטבע.

לכאורה, נכון היה לומר "חיה אכלתהו" שהרי הטורף אינו רע, ובעולם החיות אין שיפוט. אלא שיעקב משתמש בביטוי "חיה רעה" וזהו אותו נצנוץ של רוח הקודש בעולם האנושי. הדאגה לעצמי ע"י טריפה של האחר, אינה ניטרלית. היא רוע.

יוסף עומד ויעמוד מול רוע אנושי. יעקב מתאר גם את המשכו של הסיפור – "חַיָּה רָעָה אֲכַלְתֶּהוּ" - יוסף לכאורה ייאכל על ידי החיה הרעה. בהתמודדות מול הרוע האנושי, יוסף יפסיד.

סיפור יוסף ואשת פוטיפר מספר סיפור של ניצול ופיתוי. זהו המצב הטבעי-חייתי. רבי יצחק מאשינאוו מסביר שיעקב בוחר במילה "אכלתהו", נצחון החיה, מכוון שעד יוסף לא היה שייך לעמוד בניסיון כזה, ולכן יעקב אומר בפשטות "אכלתהו". יוסף אבוד – טרוף טורף יוסף. אלא שבפועל יוסף שובר (או אולי מתקן) את הטבע לראשונה ומתנגד לפיתוי ולניצול. יוסף עולה מדרגת חיה לדרגת אדם ומכאן ואילך, אומר הרבי מאמשינאוו, אפשר לתבוע מכל אדם לעמוד בזה.

בתקופה שבה החיה הרעה שבאדם מתגלה שוב ושוב גם בחצרותינו, ראוי שנלמד ונלמד את סיפורה של אשת פוטיפר שנותנת למדרגת החיה שבה לכוון את מעשיה, את יוסף שמוצא את הכח לשנות, ואת האמירה הברורה שהבחירה בין החיה הרעה לאנושיות, נמצאת בידינו של כל אחד ואחד מאתנו, ועלינו כחברה לוודא שאכן חברה אנושית אנחנו.

*מוקדש לרפואתו של הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ).

נעם פרינס, חבר ומזכיר קיבוץ בית רימון. בימים אלה מרכז תכנית הכשרה
למדריכים בנושאי גבריות ומיניות במכון ליברמן.

דף פרשת שבוע של הקיבוץ הדתי באתר הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm
כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il
ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא.
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il
אתר האינטרנט של הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il

מזכירות הקיבוץ הדתי קיבוץ בארות יצחק, מיקוד: 6090500 | טל: 03-607-2777 | פקס: 03-695-7039